

Kommunstyrelsen

Avvikelse från riskbegränsningar i Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen godkänner att avvikelse sker vad gäller riskbegränsningarna ”Intervall räntebindningstiden” och ”Maximalt kapitalförfall inom ett år” fram till och med den 30 juni 2022 i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 23 februari 2021.

Sammanfattning

Skuldportföljen har inte utvecklats i den omfattning som planerats. Det medför att några av de riskbegränsningarna, som anges i *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning*, är svåra att uppnå utan att kommunen gör en högre upplåning än vad kommunkoncernens upplåningsbehov är. För att inte hamna i den situationen och för att kunna omstrukturera skuldportföljen föreslås avsteg från riskbegränsningarna; räntebindningstid 2-5 år samt maximalt kapitalförfall inom ett på mindre än 40 procent. Avsteget föreslås gälla fram till och med juni 2022 då den första obligationsförfallet inträffar.

Ärendet

Nacka kommun har för närvarande 1 350 miljoner kronor i upplåning, vilket endast är i obligationer. Inför 2020 förväntades upplåningen att öka under året men utfallet blev att den minskade med 50 miljoner kronor. Extra tillskott av statsbidrag, utebliven utbetalning till tunnelbanan, högre markförsäljningslikvider med mera medförde att koncernbanken fick hög likviditet. Istället kunde kommunen placera 525 miljoner kronor under hösten 2020. Placeringarna löper ut från januari fram till september 2021 och förstärker då likviditeten, det vill säga dämpar upplåningsbehovet med motsvarande storlek.

De övergripande principerna för finansverksamheten och medelsförvaltningen (likviditetshandling, placeringar, skuldhantering med mera) i kommunkoncernen anges i det av kommunfullmäktige fastställda *Reglemente för medelsförvaltning*. I *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* fastställs limiter för att begränsa risktagandet, se bilden nedan. Riskbegränsningar ska tillämpas i förhållande till skuldportföljens totala volym.

Finansiella risker	Volym (miljoner kronor)		
	0 - 800	800 - 1 500	>1 500
Ränterisk:			
Max ränteförfall inom 1 år	100 %	60 %	50 %
Intervall räntebindning	Inte tillämbart	2-5 år	2-5 år
Finansieringsrisk:			
Kreditmarginalrisk			
Max kapitalförfall inom 1 år	100%	40 %	40 %
Kapitalbindningstid	Inte tillämbart	Inte tillämbart	>2 år

Kommunens skuldportfölj på 1 350 miljoner kronor, ligger inom intervallet 800 miljoner kronor till 1 500 miljoner kronor och ska då ha ett intervall på räntebindningstid mellan 2 till 5 år. Med räntebindningstid avses kvarvarande genomsnittstid till dess att ränteomsättning sker för skuldportföljen. Denna limit (2-5 år) finns för att minska ränterisken, det vill säga för att begränsa en negativ effekt på kommunens räntenetto på grund av förändringar av det allmänna ränteläget.

Med nuvarande skuldvolym får maximalt 40 procent av portföljen ha ett förfall inom 1 år. Denna limit finns för att begränsa finansieringsrisken, det vill säga risken att större delen av kommunens lån förfaller och kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår.

Finansverksamheten följer månatligen noga likviditetsutvecklingen genom rullande 12-månadsprognoser. Likviditetsprognosen baseras bland annat på information från kommunens verksamheter och bolag samt historiska trender. Den är givetvis inte statisk, skulle exempelvis en markförsäljning, investeringar, exploateringsinbetalningar och exploateringsutgifter, bolagens upplåningsbehov förändras, påverkar det likviditeten och därmed kommunens upplåningsbehov.

Av den senaste likviditetsprognosen från februari framgår att kommunkoncernen på kort sikt inte förväntas ha något upplåningsbehov. Först i november prognosticeras ett upplåningsbehov på 150 miljoner kronor. Sammantaget innebär det att även 2021 års behov av upplåning förväntas bli väsentligt lägre än budgeterat.

Räntebindningstid

Enligt *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* ska skuldportföljens räntebindningstid ligga inom 2 år till 5 år. Den starka likviditeten under 2020 medförde att beräknad nyupplåning uteblev, vilket har det drivit ner räntebindningstiden.

Räntebindningstiden per den 31 december 2020 uppgår till 2,63 år. Om ingen nyupplåning alls görs under året kommer räntebindningstiden minska successivt för varje månad, för att den 31 december 2021 ha minskat till 1,63 år.

Nedan tabell illustrerar hur räntebindningstiden utvecklar sig med den befintliga skuldportföljen (utan nyupplåning)

	dec-20	jan-21	feb-21	mars-21	april-21	maj-21	juni-21	juli-21	aug-21	sep-21	okt-21	21-nov	21-dec
Räntebindning (år)	2,63	2,54	2,47	2,38	2,30	2,21	2,13	2,05	1,96	1,88	1,79	1,71	1,63

Redan i augusti kommer räntebindningstiden alltså understiga den limit som kommunstyrelsen fastställt (2-5 år) och uppgå till 1,96 år. En upplåning skulle därmed behöva göras i augusti, för att uppfylla limiten, trots att kommunkoncernen inte förväntas ha något upplåningsbehov vid denna tidpunkt.

För att öka räntebindningstiden behöver upplåningen vara lång det vill säga vara en obligation. En nyupplåning i augusti på 200 miljoner kronor, med 5-årig löptid, skulle ge en räntebindningstid den 31 december på 2,02 år. I januari 2022 krävs dock ytterligare en upplåning för att klara räntebindningstiden i januari.

Stadsledningskontoret föreslår avvikelse från *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* vad beträffar räntebindningstiden fram till och med juni 2022, för att på så sätt kunna göra upplåningar först när upplåningsbehov uppstår och med den volym som då efterfrågas. I juni 2022 förfaller den gröna obligationen på 500 miljoner, vilken kommer att behöva refinansieras. I samband med detta förfall kan portföljen omstruktureras.

Maximalt kapitalförfall inom 1 år

Enligt *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* ska maximalt kapitalförfall inom 1 år vara mindre än 40 procent. Kapitalförfallet inom ett år uppgick per den 31 december 2020 till 0 procent. I juni 2021 är det ett år kvar tills den första obligationen förfaller, vilket innebär att kapitalförfallet inom ett år därmed uppgår till 37 procent. Vid båda dessa tidpunkter uppfylls limiten för riskbegränsningen.

Om en obligation emitteras i november på 150 miljoner kronor för att täcka det prognostiserade upplåningsbehovet, så förbättras riskbegränsningen Maximalt kapitalförfall inom ett år (33 procent). Däremot begränsar limiten möjlighet att ta upp certifikatlån (kortare upplåning), vilka även minskar räntebindningstiden.

Stadsledningskontoret förslår även avvikelse från riskbegränsningen Maximalt kapitalförfall inom ett år fram tills den 30 juni 2022, för att öka flexibiliteten och möjliggöra att emittera certifikat (kortupplåning vanligen på 3 månader). För närvarande emitteras certifikat återigen med minusränta. Eventuellt kan kort upplåning göras fram till dess en lämplig

volym finns för att ge ut en grön obligation. En grön obligation bör vara på minst 300 miljoner.

Av *Kommunstyrelsens bestämmelser för medelsförvaltning* anges att kommunstyrelsen beslutar om eventuella avvikelser från fastställda riktlinjer i dokumentet. Kommunstyrelsen kan antingen besluta om att permanenta ändringar eller tidsbestämma avvikelser på ovan definierade nivåer och risker med angivande av mandat under avvikelseperioden. Utifrån dessa aspekter behöver kommunstyrelsen besluta om ovan föreslagna avvikelser.

Ekonomiska konsekvenser

För att uppfylla riskbegränsningen Räntebindning 2-5 år måste en upplåning göras i augusti oavsett om det finns ett lånebehov eller inte. Genom att låna upp först då upplåningsbehovet uppstår kan räntekostnaden hållas nere. Kort upplåning i certifikat, vilket möjliggörs genom avsteg från riskbegränsningen Maximalt kapitalförfall inom ett år, innebär lägre räntekostnad men en ökad ränte- och kapitalrisk.

Konsekvenser för barn

En effektiv finansiell verksamhet är av betydelse för att nyttja kommunens skattemedel på bästa sätt för nuvarande och framtida Nackabor.

Jörn Karlsson
Ekonomi och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Maria Andersson
Finanschef
Stadsledningskontorets stab